

Neposredno posle premijere "Hasanaginice" Ljubomira Simovića na Barskom ljetopisu i još nekoliko repriza u Baru i Budvi, glumica Varja Đukić koja je u ovoj staroj, dobro znanoj i obnovljenoj priči ponela teret glavne uloge, na kratko je nestala. Priključila se ekipi opet na nekoliko dana na gostovanju u Novom Sadu i opet nestala "tamo gde nema telefona i gde vreme stoji". U selo iznad Lijeve Rijeke sa roditeljima i devetogodišnjim sinom odlazi da se nadiše svežeg vazduha i zdravo naspava. "Učinilo mi se, kaže, da je od prošloletošnjeg do ovog boravka prošlo tek petnaestak dana".

Do ovog trenutka, uz "Kate Kapuralica" ova se premijera proglašava događajem primorske letnje festivalske sezone.

- Kad krene ovakav projekat strašno je važno da ekipa bude prvorazredna. Ovog puta se ponovilo iskustvo koje sam doživjela radeći sa, takođe, izvanrednom ekipom na Cetinju "Princezu Kseniju". Oba puta sam radila sa izuzetnim profesionalcima, izvanrednim kolegama, ličnostima. U takvoj atmosferi se rodi fenomen "borba za pozorište, za predstavu". Pa, i ako se pojavi neka vrsta surevnjivosti među nama to nije lično, već je to ona vrsta koja provocira da se ide dalje, da stignemo do istog cilja. Đaga Mićunović je inače u tom smislu zahtjevan reditelj - bira glumce koji "grizu" strašno, koji su prosto ostrašćeni u ovom poslu.

Hasanaginica, lik žene sa kismetom, je istovremeno i lik koji glumicu veoma lako može da odvuče u preveliku dozu patetike. Varja Đukić je po jednoj opštoj ocjeni, i te kako bila svjesna te zamke, uspjela da je izbjegne a da opet na scenu iznese sav tragizam lika.

- Neminovno, svako ko hoće nešto da napravi na sceni mora da nađe zrno svog života u liku koji tumači, neke svoje istine. A što se tiče patetike ja je ne bih uzela tako pežorativno. Ona je dimenzija stanja, doživljaja, situacije. Nama, u okolnostima u kojima živimo, stanjima na koje smo već navikli, danas malo što izgleda dovoljno da bi ga prekrili patetikom. Opet, bila sam svjesna da sa svako u publici snosi bezbroj takvih scena i slika i svoju percepciju te priče. Miša Janketić je to lijepo rekao: od početka

samo išli da pravimo odnos između muškarca i žene koji nije doveden u pitanje kao odnos (da li su oni u ljubavi ili nijesu). Ono što je pitanje iracionalnog, besmislenog nespozazuma, to ih oboje odvodi u smrt. Igrati na sceni, kutiji, i pod otvorenim nebom, dva su različita iskustva i doživljaja. "Hasanaginica" će na jesen doživljavati transformaciju i nastaviti život na pozorišnim scenama. Varja ovo iskustvo povezuje opet sa još jednim stečenim u pripremanju "Princeze Ksenije". - Dok smo radili ovu predstavu svi smo znali da je Zetski dom prelijepo pozorište i svi smo jedva čekali da igramo u njemu. Ali je to bila scena koja nije živjela, koju smo mi budili. Sama ta izolovanost - izlazimo iz svog uobičajenog pozorišnog miljea i uranjamo u drugačiji, osvajamo jedan sasvim novi prostor -

Foto: Mensud Krpuljević

1. Varja Đukić 2. Kao Hasanaginica

VARJA ĐUKIĆ

Ekonomišemo i sa ljubavlju

Hasanaginica, lik žene s kismetom, lako može da odvuče glumicu u preveliku dozu patetike. Umesto komedije, opredelila se za „pomjerenu“ komiku, bližu groteski. Poezija, hrana za intimu. Strah od emotivnog trošenja i ravnodušnosti u običnom životu

bilo je nešto jako prijatno. Hoću da kažem, prostor nije odrednica kvaliteta nego ljudi, koncentracija, odnos, izbor teksta, reditelj. Nas koji smo radili "Hasanaginicu" sve to čini mirnim i osjećamo zadovoljstvo poslije dobro obavljenog posla.

Zašto Varje Đukić nema češće na pozornici - ovo pitanje postavljaju oni koji su je tek "otkrili" poslije ove premijere ali i oni koji je veoma dobro poznaju i znaju mogućnosti. - Kao asistent na Akademiji, za dramske umetnosti, često posmatram svoje studente: raduje me njihova ambicioznost, svje-

žina, glad za profesijom kojom žele da se bave. U tim trenucima i mene provocira pitanje: a šta ja radim? Radila sam zapravo onoliko i onim tempom koji sam ja odabrala, koji meni odgovara. Ali jedno je sigurno - radila sam užasno različite predstave i uloge. O tome da li je to privilegija ili hendikep ona kaže:

- Dobro je što sam mogla da tako radim. Jedino nikada nisam radila komediju. Mislim da u tom žanru ima mnogo boljih od mene. Radila sam jednu drugu vrstu komike, malo pomjerenu, bližu groteski. Jagoš Marković je znao da me upita:

koja je to tvoja vrsta humora, strašno je zanimljiv, nije direktan, nije tipičan. Inače, treba znati da je jako malo glumaca uspijevalo da paralelno radi na Akademiji i u pozorištu. Čim ste na Akademiji reditelji govorili ne računaju na vas kao glumca. Željela sam da ih demantujem i mislim da sam uspjela da se izborim za oba koluška.

Oni koji je dobro poznaju kažu da je jedna od retkih koja zaista ume da govori poeziju. Na jednoj svečarskoj večeri na Cetinju ona je govoreći stihove Ratka Vujoševića "Orevuar Montenegro" uspjela da izazove najsen-

timentalniji trenutak večeri. Oni koji su tome prisustvovali dobro su zapamtili taj njen trenutak.

- Poezija je neka vrsta sublimacije govornog iskaza. Da je ozvuči može samo glumac, onaj ko je dobro osjeća i razumije. Doživljaj poezije i taj neki iracionalni pokušaj da se ona protoka muzikom - time hranim neku svoju samointimu. A zapravo je malo trenutaka kada se ta poetska riječ čuje. Čak mi se čini kako sve manje ljudi čita poeziju.

Iako u građenju svoje pozorišne karijere nije forsirala kvantitet ni žestok tempo, već temeljitost Varja je zagovornik teze da u svima nama ima još mnogo uspavane energije koju treba aktivirati. I spremna je da od sebe uvek zahteva više i bolje. Ipak, postoji li strah od snažnog emotivnog trošenja?

- U početku sam se strašno toga bojala, nekog izvrtanja unutrašnjeg. Kod nas glumaca, srećom, sve u jednom trenutku uđe u neku racionalnu fioku pa se kasnije sa tim ekonomišem (znam kako ovaj izraz ružno zvuči). S druge strane moramo da imamo spoznaju da nije ni malo ružno ispoljiti jedan snažan osjećaj. Naprotiv. I u privatnim životima smo sve siromašniji u tome. Sve više ekonomišemo sa svojim emocijama, otvorenim ispoljavanjem ljubavi, saučestvovanjem. Sve smo ravnodušniji prema svemu.

Jovanka Vujačić

